6.6.2016
Oikeusministeriö
Talousjohtaja Tapio Laamanen

Eduskunnan kunta- ja terveysjaostolle

Hallituksen esitys (88/2016 vp) eduskunnalle vuoden 2016 toiseksi lisätalousarvioksi oikeusministeriön hallinnonalan osalta

Oikeusministeriön hallinnonalalle (pääluokka 25) esitetään yhteensä 2,3 miljoonan euron vähennystä, mikä muodostuu seuraavista määrärahamuutoksista.

Oikeusministeriön arvion mukaan julkisen oikeusavun kokonaismenot turvapaikka-asioissa vähenisivät, jos oikeusaputoimistojen julkiset oikeusavustajat hoitaisivat turvapaikka-asioita yksityisten oikeusavustajien lisäksi. Oikeusaputoimistossa hoidetun asian on arvioitu olevan kustannuksiltaan yksityistä sektoria edullisempaa. Kustannusten kasvun hillitsemisen lisäksi palveluiden alueellinen saatavuus paranisi. Turvapaikka-asioita on arvion mukaan 10 000 v. 2016. Julkisen oikeusavun turvapaikka-asioiden kokonaismenot vähenisivät 600 000 eurolla v. 2016, jos oikeusaputoimistojen julkiset oikeusavustajat (momentti 25.10.04) hoitaisivat 2 000 turvapaikka-asiaa ja yksityiset oikeusavustajat (momentti 25.10.50) 8 000 turvapaikka-asiaa. Tämän toteuttamiseksi lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan 1,6 miljoonan euron lisäystä momentille 25.10.04 ja 2,2 miljoonan euron vähennystä momentille 25.10.50.

Valtiolle menetetyksi tuomittuja menettämisseuraamuksia vastaaviin korvauksiin esitetään 2 milj. euroa momentille 25.01.20 (Erityismenot). Rikosasioissa asianomistajalla on mahdollisuus hakea Oikeusrekisterikeskukselta korvausta tapauksissa, joissa rikoksella saatu hyöty on tuomittu menetetyksi valtiolle ja menettämisseuraamus on pantu täytäntöön. Menettelyssä on kyse rikoksentekijän tai kolmannen henkilön saaman rikoshyödyn ja siihen liittyvän vahingonkorvauksen yhteensovittamisesta.

Työnantajan VaEL-maksuja on päätetty alentaa väliaikaisesti vuosien 2016─2018 ajaksi. Tarkoitus on, että toimintamenomäärärahojen vähennetään eläkemaksun vähennyksiä vastaavasti. Julkisen talouden suunnitelman määrärahakehyksissä vähennykset on tehty vuosille 2017─2018 ja kuluvan vuoden toisessa lisätalousarvioesityksessä oikeusministeriön hallinnonalan toimintamenomomenteille esitetään vastaavat vähennykset vuodelle 2016 (– 5,229 milj. euroa).

Omakustannusperiaatteen mukaisesti toimitilavuokria on alennettu 15 % Senaatin omistamissa tiloissa, mikä oikeusministeriön hallinnonalalla on otettu huomioon kuluvan vuoden talousarviossa ja 28.9.2015 julkisen talouden suunnitelman määrärahakehyksissä (–11,165 milj. euroa). Toisessa lisätalousarvioesityksessä arviota on tarkistettu (tarkistettu arvio –9,620 milj. euroa), minkä johdosta oikeusministeriön hallinnonalalle esitetään yhteensä 1,545 miljoonan euron määrärahalisäystä. Tarkistus on otettu huomioon myös 14.4.2016 julkisen talouden suunnitelman määrärahakehyksissä (+1,484 milj. euroa).

Lähinnä teknisenä muutoksena esitetään 6,5 miljoonan euron siirtoa momentilta 25.01.29 (Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot) momentille 25.10.50 (Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset). Tarkoitus on, että yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin liittyvät arvonlisäveromenot maksettaisiin samalta momentilta kuin miltä korvauksetkin maksetaan.

Lisäksi momentin 25.10.03 (Muiden tuomioistuinten toimintamenot) perustelujen päätösosassa on kolmen tuomarin viran perustamista ja kolmen tuomarin viran lakkauttamista koskeva esitys.